

АННОТАЦИЯ

диссертация на соискание ученой степени доктора философии (PhD) по
направлению - Экономика

Алашбаевой Айгуль Насыровны

«Методические подходы к разработке анализа и оценки программ развития
территорий регионов Республики Казахстан»

Актуальность темы диссертационного исследования. Актуальность исследования определена тем, что на сегодняшний день, регионы приобретают все большую самостоятельность. Усиление неопределенности вызвало необходимость применения новых подходов к развитию территорий регионов Республики Казахстан. С применением новых программ развития территорий регионов возросла значимость оценки результатов системы стратегического управления регионом. Наиболее распространенным инструментом определения результатов управления является оценка и мониторинг, поэтому достаточно важно определить его роль и место в системе стратегического управления регионом.

Цель и задачи исследования. Анализ существующих проблем в обозначенной области позволил сформулировать цель работы, которая состоит в разработке предложений по совершенствованию анализа и оценки программ развития территорий на региональном уровне.

Для достижения поставленной цели был выделен ряд задач, а именно:

1. Проанализировать подходы к оценке результатов стратегического управления регионом и сделать рекомендации, включающие требования к системе оценки результатов территориального развития;
2. Рассмотреть понятийно-терминологический аппарат исследования региона и провести анализ зарубежного опыта регионального стратегического управления;
3. Проанализировать современное состояние социально-экономического развития территорий Республики Казахстан;
4. Сформировать комплекс количественных и качественных показателей для оценки эффективности программ развития территорий;
5. Разработать модель комплексной оценки социально-экономического развития регионов и механизмы ее реализации в Республики Казахстан;
6. Сформулировать рекомендации по проведению комплексной оценки и мониторинга программ развития территорий.

Объектом исследования. Объектом исследования является региональная социально-экономическая система.

Предметом исследования. Предметом исследования являются организационно-экономические отношения, возникающие в процессе организации разработки и реализации программ развития территорий Республики Казахстан на основе Стратегии социально-экономического развития регионов до 2015 года.

Методология, методы и информационное обеспечение исследования.

Теоретической и методологической основой исследования явились труды классиков экономической теории, казахстанских и зарубежных ученых по исследуемой проблеме, законодательные и нормативные акты государственных органов власти.

В работе применялись общенаучные (системный анализ, комплексный подход, программно-целевое планирование) и аналитические (экономико-статистический, экспертные оценки) методы исследования.

В качестве исходной информации использованы публикации в периодической печати, издания по экономике, государственному и местному управлению, статистические и аналитические данные Министерства экономики и бюджетного планирования Республики Казахстан, законодательные и инструктивные материалы, данные территориальных органов государственной статистики, справочные и нормативные материалы, рекомендации научно-исследовательских учреждений.

Самостоятельными разработками автора являются: определение этапов стратегического управления регионом, разработка предложений по совершенствованию проведения комплексной оценки и мониторинга программ развития территорий Республики Казахстан, таблицы, графики, рисунки. Автором разработана экономико-математическая модель комплексной оценки социально-экономического развития регионов.

Научная новизна исследования. Научная новизна диссертационного исследования заключается в том, что на основе применения научных приемов и методов теоретически обоснованы методические подходы к анализу программ развития территорий и разработана модель комплексной оценки социально-экономического развития регионов Республики Казахстан.

Положения, выносимые на защиту

- сформирована система количественных и качественных показателей эффективности программы социально-экономического развития территории. Отличительная черта предложенной системы показателей - диверсифицированный подход к оценке эффективности программы социально-экономического развития региона с точки зрения достижения поставленных целей, результативности комплекса мер, развития конкурентных преимуществ региона;

- уточнены принципы организации процесса реализации программ с учетом внешних и внутренних факторов, предложены подходы к его диверсификации, отличающиеся комплексным сопровождением программных элементов в ходе их реализации и обеспечивающие адаптацию к изменениям внешней среды;

- предложены интегральные показатели экономического и социального развития территории, отличительная черта которых состоит в возможности комплексно оценить уровень социального и экономического развития региона с учетом составляющих компонент (частных показателей) и их значимости;

- проведено ранжирование региона по типам территориального расселения. Разработано видение и предложена стратегия пространственного социально-экономического развития территории на основе комплексного анализа, оценки его потенциала и определения приоритетов;

- разработана модель комплексной оценки социально-экономического развития регионов Республики Казахстан.

- на основе выводов, представленных в работе были разработаны рекомендации, которые могут быть использованы для совершенствования системы оценки государственных органов.

Практическая ценность предложений. Практическая ценность работы состоит в том, что выводы и рекомендации настоящего диссертационного исследования могут быть использованы при разработке методических рекомендаций по комплексной оценке социально-экономического развития региона, а также государственными органами, реализующими политику государства в области территориального развития для повышения эффективности реализуемых социально-экономических показателей (индикаторов), ориентированных на результат.

Основные итоги диссертационного исследования были опубликованы в следующих изданиях:

1. *Особенности региональной политики постсоветских стран (на примере России, Украины, Белоруссии).* Государственное регулирование экономики: проблемы теории и практики// материалы международной научно-практической конференции. Астана Центр социально-экономических исследований филиал РГКП «Институт экономики», 2010г.;
2. *Тенденции развития инновационной инфраструктуры регионов РК на современном этапе.* Актуальные вопросы развития инновационной экономики в современном обществе// материалы международной научно-практической конференции, часть 1 г. Саратов, с. 35-42;
3. *Современные проблемы развития агропромышленного комплекс Казахстана.*// материалы международной научно-практической конференции «Проблемы развития мировой и казахстанской экономики в посткризисный период 29-30 октября 2010г. Кокшетауский институт экономики и менеджмента»;
4. *Кластерлік даму Қостанайдағы шағын бизнестің бәсекеге қабілеттілігін жоғарылату құралы ретінде* //Вестник регионального развития № 2(28), 2011г. Иститут регионального развития, с. 28-31;
5. *Пространственные аспекты социально-экономического развития Республики Казахстан* // тезисы докладов Международной научной конференции «Деловой мост – инновационное будущее для молодежи» 4 мая 2011г. Астана, с. 10-12;
6. *Spatial aspects of social and economic development of the republic of Kazakhstan* // международная научная конференция студентов, магистрантов и молодых ученых «Инновационно-экономическая политика Казахстана в условиях развития международного сотрудничества» Астана 2010г., с. 118-119;

7. *Теоретические аспекты социально-экономического развития региона* // Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева серия экономическая Вестник № 2 2011г., с.40-51;
8. *Этапы перехода к устойчивому развитию регионов Республики Казахстан*//ВестникКЭУ:экономика,философия,педагогика,юриспруденция. № 3(22) 2011г., стр 13-17;
9. *Посткризисная экономика Казахстана на новый рубеж через ускоренную экономическую модернизацию и форсированную инновационную индустриализацию*//материалы международной научно-практической конференции посвященной 20-летию Независимости Республики Казахстан, Институт экономики, г. Алматы,2011г.,стр.417-422.
10. *Kazakhstan post-crisis economy to a new line through accelerated economic modernization and boost innovative industrialization* //journal of International Scientific Publications: Economy&Business, Volume 6, Part 1.(18-21 стр.)ISSN 1313-2555,2012,European Union;
11. *Формирование региональной политики в Казахстане*// журнал «Вопросы экономических наук» №5,г. Москва,2012г., стр.6-17;
12. *Formation of Regional Policy in Kazakhstan*// международная конференция Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева совместно с Экономическим Университетом в Кракове «Management Sciences in Kazakhstan and Poland at the Beginning of the 21st Century» Cracow-Astana 2012г., стр. 33-47;
13. *Применение зарубежного опыта развития региональной политики в республике Казахстан*// II международная научно-практическая конференция «Стратегия «Казахстан 2050»: долгосрочное устойчивое развитие и приоритеты дальнейшего развития партнерства с Россией», г. Москва, 2013.- Ч.1.стр.33-36.
14. *Main shortcomings of the current system of territorial and economic development of Kazakhstan and constraints to further development of regions*// Review of Social Studies, Law and Psychology: the 2013 Key West International Multidisciplinary Academic Conference.–Key West, Florida (USA).- 2013. Volume VII. №1, ISSN 2327-7017, стр. 102-105
15. *The social and economic problems of regions development* // Third International Conference on Advances in Management and Economics (3 rd), Bangkok (Thailand) - June 08-09, 2013, Volume 2, № 2, ISSN: 2319-8516, стр. 117-122.
16. *Модернизация экономического развития территорий регионов Республики Казахстан*// Вестник Карагандинского университета, Серия экономическая. – Караганда, 2013. №3(71). стр.37-45.
17. *Основные недостатки сложившейся территориально-хозяйственной системы Республики Казахстан и факторы, ограничивающие дальнейшее развитие регионов*// Actual Problems of Economics.-Киев, 2013. №8(146), ISSN 1993-6788.стр.161-171.

18. *Новые методы оценки социально-экономического развития регионов Республики Казахстан*// Ежеквартальный научно-информационный журнал Экономика и статистика. Астана, 2013.-№3. стр.20-24.

АҢДАТПА

Айгүл Насырқызы Алашбаеваның

Экономика бағыты бойынша философия докторының ғылыми дәрежесін алу үшін диссертациясы (PhD)

«Қазақстан Республикасы өңірлері аумақтарын дамыту бағдарламаларының талдауын және бағалауын әзірлеудің әдістемелік тәсілдемелері»

Диссертациялық зерттеу тақырыбының атуалдығы. Зерттеу атуалдығы бүгінгі күні өңірлер дербестігі күннен күнге артуымен анықталған. Анықсыздықтың күшеюі Қазақстан Республикасы өңірлері аумақтарын дамытуға жаңа тәсілдемелерді қолдану қажеттігін тудырды. Өңірлер аумақтарын дамытудың жаңа бағдарламаларын қолданумен бірге өңірді стратегиялық басқару жүйесінің нәтижелерін бағалау қажеттігі туындады. Басқару нәтижелерін анықтаудың ең таралған құралы бағалау және мониторингісін жасау болып табылады, сондықтан оның өңірді стратегиялық басқару жүйесіндегі рөлі мен орнын анықтау өте маңызды.

Зерттеудің мақсаты және міндеттері. Белгіленген саладағы бар проблемалардың талдауы жұмыстың мақсатын тұжырымдауға мүмкіндік берді, ол өңірлік деңгейде аумақтарды дамыту бағдарламаларының талдауы мен бағалауын жетілдіру бойынша ұсыныстарды әзірлеуден тұрады.

Қойылған мақсатқа жету үшін бірқатар міндеттер белгіленген, атап айтқанда:

1. Өңірді стратегиялық басқару нәтижелерін бағалау тәсілдемелерінің талдауын жасау және аумақтық дамыту нәтижелерін бағалау жүйесіне қойылатын талаптарды енгізетін ұсыныстар жасау;

2. Өңірді зерттеудің ұғым-терминологиялық аппаратын қарастыру және өңірлік стратегиялық басқарудың шетел тәжірибесінің талдауын жасау.

3. Қазақстан Республикасы аумағының әлеуметтік-экономикалық дамуының қазіргі ахуалы талдауын жасау.

4. Аумақтарды дамыту бағдарламалары тиімділігін бағалау үшін сандық және сапалық көрсеткіштер кешенін қалыптастыру.

5. Қазақстан Республикасында өңірлерді әлеуметтік-экономикалық дамытудың кешенді бағалауының үлгісін және оны жүзеге асыру тетіктерін әзірлеу.

6. Аумақтарды дамыту бағдарламалардың кешенді бағалауын және мониторингісін жүргізу бойынша ұсынымдарды қалыптастыру.

Зерттеу объектісі. Зерттеу объектісі өңірлік әлеуметтік-экономикалық жүйе болып табылады.

Зерттеу пәні. Зерттеу пәні 2015 жылға дейін Өңірлерді әлеуметтік-экономикалық дамыту стратегиясы негізінде Қазақстан Республикасы аумақтарын дамыту бағдарламаларын әзірлеу және жүзеге асыруды ұйымдастыру барысында туындайтын ұйымдастырушылық-экономикалық қатынастар болып табылады.

Зерттеудің әдістемесі, әдістері және ақпараттық қамтамасыз етуі. Зерттеудің теориялық және әдістемелік негізі экономикалық теория классиктерінің, қазақстандық және шетел ғалымдарының зерттелетін проблема бойынша еңбектері, биліктің мемлекеттік органдарының заңнамалық және нормативтік актілері болып табылды.

Жұмыста жалпы ғылыми (жүйелік талдау, кешенді тәсілдемелер, бағдарламалық-мақсаттық жоспарлау) және аналитикалық (экономикалық-статистикалық, сараптамалық бағалаулар) зерттеу әдістері қолданылды.

Шығыс ақпарат ретінде мерзімдік баспа жарияланымдары, экономика, мемлекеттік және жергілікті басқару бойынша басылымдар, Қазақстан Республикасы Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінің статистикалық және аналитикалық деректері, заңнамалық және нұсқаулық материалдары, мемлекеттік статистиканың аумақтық органдарының деректері, анықтамалық және нормативтік материалдар, ғылыми-зерттеу мекемелерінің ұсыныстары пайдаланылған.

Автордың тәуелсіз әзірлеушілері мыналар болып табылады: өңірді стратегиялық басқарудың кезеңдерін анықтау, Қазақстан Республикасы аумақтарын дамыту бағдарламаларын кешенді бағалау және мониторингісін жасауды жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу, кестелер, графиктер, суреттер. Автормен өңірлерді әлеуметтік-экономикалық дамытудың кешенді бағалауының экономикалық-математикалық үлгісі әзірленген.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы. Диссертациялық зерттеудің ғылыми жаңалығы ғылыми тәсілдер мен әдістерді қолдану негізінде аумақтарын дамыту бағдарламаларының талдауына әдістемелік тәсілдемелер теориялық негізделгендігіне және Қазақстан Республикасы аумақтарын әлеуметтік-экономикалық дамытудың кешенді бағалау үлгісі әзірленгендігіне негізделеді.

Қорғауға ұсынылатын ережелер

- аумақты әлеуметтік-экономикалық дамыту бағдарламасы тиімділігінің сандық және сапалық көрсеткіштерінің жүйесі қалыптасқан. Көрсеткіштердің ұсынылған жүйесінің айрықшалайтын ерекшелігі – қойылған мақсаттарға жету, шаралар кешенінің нәтижелілігі, өңірдің бәсекелес басымдылықтарын дамыту қарауынан өңірді әлеуметтік-экономикалық дамыту бағдарламасының тиімділігін бағалауға диверсифицирленген тәсілдеме;

- сыртқы және ішкі факторлар ескеріле отырып, бағдарламаларды жүзеге асыру барысын ұйымдастыру принциптері нақтыланған, оларды жүзеге асыру барысында бағдарламалық элементтерді кешенді сүйемелдеумен ерекшеленетін және қоршаған орта өзгерістеріне бейімделуді қамтамасыз ететін оны диверсификациялау тәсілдемелері ұсынылған;

- айрықшалайтын ерекшелігі құрамдас компоненттерді (жеке меншік көрсеткіштер) және олардың маңыздылығын ескере отырып, өңірді әлеуметтік және экономикалық дамыту деңгейін кешенді бағалау мүмкіндігінде тұратын аумақты экономикалық және әлеуметтік дамытудың интегралдық көрсеткіштері ұсынылған;

- өңірді аумақтық қоныстандыру типтері бойынша сап түзеу жүргізілген. Кешенді талдау, оның әлеуетін бағалау және басымдықтарын анықтау негізінде аумақты кеңістіктік әлеуметтік-экономикалық дамыту стратегиясы көрінісі әзірленген және ұсынылған;

- Қазақстан Республикасы өңірлерін әлеуметтік-экономикалық дамытуды кешенді бағалау үлгісі әзірленген;

- жұмыста ұсынылған қорытындылар негізінде мемлекеттік органдарды бағалау жүйесін жетілдіру үшін қолданылуы мүмкін ұсыныстар әзірленген.

Ұсыныстардың практикалық құндылығы. Жұмыстың практикалық құндылығы осы диссертациялық зерттеудің қорытындылары мен ұсыныстары өңірді әлеуметтік-экономикалық дамытудың кешенді бағалауы бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлеу барысында қолданылуы мүмкіндігіне

аумақтық дамыту саласында мемлекет саясатын жүзеге асыратын мемлекеттік органдарға нәтижеге бағдарланған іске асырылатын әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің (индикаторлар) тиімділігін арттыруға негізделеді.

Диссертациялық зерттеудің негізгі қорытындылары келесі басылымдарда жарияланған:

1. *Кеңестен кейінгі елдердің өңірлік саясат ерекшеліктері (Ресей, Украина, Белоруссия мысалдарында)*. Экономиканы мемлекеттік реттеу: теория және практика проблемалары // халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. Астана Әлеуметтік-экономикалық зерттеулер орталығы «Экономика Институты» РМҚК филиалы, 2010ж.;

2. *ҚР өңірлерінің қазіргі кезеңде инновациялық инфрақұрылымын дамыту тенденциясы*. Инновациялық экономиканы қазіргі қоғамда дамытудың актуалды мәселелері // халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары, 1 бөлімі Саратов қ., 35-42 б.;

3. *Қазақстанның агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың қазіргі проблемалары*. // халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары «2010 жылғы 29-30 қазан дағдарыстан кейінгі мерзіміндегі дүниежүзілік және қазақстандық экономика дамуының проблемалары. Көкшетау экономика және менеджмент институты»;

4. *Кластерлік даму Қостанайдағы шағын бизнестің бәсекеге қабілеттілігін жоғарылату құралы ретінде* // Өңірлік дамыту хабаршысы № 2(28), 2011ж. Өңірлік дамыту институты, 28-31 б.;

5. *ҚР әлеуметтік-экономикалық дамуының кеңістіктік мәнісі* // Халықаралық ғылыми конференция баяндамаларының тезистері «Іскерлік көпір – жастар үшін инновациялық болашақ» 2011 жылғы 4 мамыр Астана, 10-12 б.;

6. *Spatial aspects of social and economic development of the republic of Kazakhstan* // студенттердің, магистранттардың және жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференциясы «Қазақстанның халықаралық ынтымақтасуды дамыту жағдайларында инновациялық-экономикалық саясаты» Астана 2010ж., 118-119 б.;

7. *Өңірді әлеуметтік-экономикалық дамытудың теориялық мәнісі* // Л.Н. Гумилев атындағы Еуразиялық ұлттық университет экономикалық сериясы Вестник № 2 2011г., 40-51 б.;
8. *ЭР өңірлерін тұрақты дамытуға ауысу кезеңдері* // Вестник КЭУ: экономика, философия, педагогика, заңтану. № 3(22) 2011ж., 13-17 б.;
9. *Жеделдетілген экономикалық модернизация және форсирленген инновациялық индустриализация арқылы жаңа межеге Қазақстанның дағдарыстан кейінгі экономикасы* // ҚР Тәуелсіздігінің 20-жылдығына арналған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары, Экономика институты, Алматы қ., 2011ж., 417-422 б..
10. *Kazakhstan post-crisis economy to a new line through accelerated economic modernization and boost innovative industrialization* // journal of International Scientific Publications: Economy&Business, Volume 6, Part 1.(18-21 стр.)ISSN 1313-2555,2012,European Union;
11. *Қазақстанда өңірлік саясатты қалыптастыру* // «Вопросы экономических наук» журналы №5, Мәскеу қ.,2012 ж., 6-17 ж.;
12. *Formation of Regional Policy in Kazakhstan*// Л.Н. Гумилев атындағы Еуразиялық ұлттық университеттің Краковтағы экономикалық университетпен бірлескен халықаралық конференциясы «Management Sciences in Kazakhstan and Poland at the Beginning of the 21st Century» Cracow-Astana 2012ж., 33-47 б.;
13. *Қазақстан Республикасында өңірлік саясатты дамыту шетел тәжірибесін қолдану* // II халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы ««Қазақстан 2050» стратегиясы» ұзақ мерзімді тұрақты дамыту және Ресеймен әріптестікті одан әрі дамыту басымдықтары, Мәскеу қ., 2013.-1 бөлім. 33-36 б..
14. *Main shortcomings of the current system of territorial and economic development of Kazakhstan and constraints to further development of regions*// Review of Social Studies, Law and Psychology: the 2013 Key West International Multidisciplinary Academic Conference.–Key West, Florida (USA).-2013.Volume VII. №1, ISSN 2327-7017, стр. 102-105
15. *The social and economic problems of regions development* // Third International Conference on Advances in Management and Economics (3 rd), Bangkok (Thailand) - June 08-09, 2013, Volume 2, № 2, ISSN: 2319-8516, стр. 117-122.
16. *ҚР өңірлерін экономикалық дамыту модернизациясы* // Қарағанды университеті Вестнигі, Экономикалық сериясы. – Қарағанды, 2013. №3(71). 37-45 б..
17. *ҚР аумақтық-шаруашылық жүйесінің негізгі кемшіліктері және өңірлердің одан дамуын шектейтін факторлар* // Actual Problems of Economics.-Киев, 2013. №8(146), ISSN 1993-6788. 161-171 б..
18. *ҚР өңірлерін әлеуметтік-экономикалық дамытуды бағалаудың жаңа тәсілдері* // Экономика және статистика апта сайынғы ғылыми-ақпараттық журнал. Астана, 2013.-№3. 20-24 б.

ABSTRACT

on dissertation for Ph.D. degree in Economics of
Alashbayeva Aigul Nassyrovna

«Methodological approaches for analysis and evaluation of programs for development of regional territories of the Republic of Kazakhstan »

Relevance of dissertation research topic. Relevance of the research is determined by increasing independence of regions. Strengthening of uncertainty caused the need for a new approach to development of regional territories of the Republic of Kazakhstan. With the application of new programs for regional territories development, importance of regional strategic management system results evaluation has increased. The most widespread tool for determining management results is evaluation and monitoring, therefore it's quite important to define its role and place in the strategic management of the region.

Research goals and objectives. Analysis of existing problems in the designated area allowed formulating goal of the work, which consists in development of proposals on improvement of analysis and evaluation of territories development programs on regional level.

For attainment of the appointed goal a number of tasks were defined, in particular:

7. To analyze approaches to evaluation of results of regions strategic management and make recommendations, including requirements to territorial development results evaluation;

8. To consider the conceptual and terminological apparatus of regional study and analysis conduct analysis of foreign experience on regional strategic management;

9. To analyze modern social and economic development of territories in the Republic of Kazakhstan;

10. To generate a set of quantitative and qualitative indicators for evaluation of territories development programs effectiveness;

11. To develop a model for integrated evaluation of social and economic development of regions and mechanisms for its implementation in the Republic of Kazakhstan;

12. To formulate recommendations for a comprehensive evaluation and monitoring of territories development programs.

Research object. Research object is the regional social and economic system.

Research subject. Research subject includes organizational and economic relations arising in the process of elaboration and realization of programs on development of territories in the Republic of Kazakhstan based in the Strategy for social and economic development of regions till 2015.

Research methodology, methods and informational support. Research theoretical and methodological basis includes the works of the classics of

economic theory, Kazakhstani and foreign scientists on the problem under study, legislative and regulative acts of state authorities.

The work applies general scientific (systematic analysis, comprehensive approach, program target planning) and analytical (economic and statistical, expert evaluation) research methods.

Initial information includes publications in periodicals, books on economics, state and local administration, statistical and analytical data of the Ministry of Economy and budget planning of the Republic of Kazakhstan, legislative and instructional materials, information of territorial state statistics authorities, reference and regulatory materials and recommendations of scientific and research institutions.

The author's independent elaborations are: determination of stages in strategic management of the region, development of proposals on improving the comprehensive evaluation and monitoring of territories development programs in the Republic of Kazakhstan, tables, schedules and figures. The author developed an economic-mathematical model on integrated evaluation of social and economic development of regions.

Research scientific novelty. Scientific novelty of the dissertation research is based on the application of scientific techniques and methods for theoretical justification of methodological approaches to analysis of territories development programs and development of a model for integrated evaluation of social and economic development of regions in the Republic of Kazakhstan

Provisions presented for defense:

- formation of a system of quantitative and qualitative indicators for social and economic development effectiveness in the area. Distinctive feature of the proposed indicators system is a diversified approach to evaluating the effectiveness of the program of social and economic development of the region in terms of achieving its objectives, effectiveness of the set of measures, and development of competitive advantages of the region;

- clarification of principles for organization of the programs implementation process with regard to external and internal factors, proposals on approaches for its diversification distinguished by comprehensive support of program elements during their implementation and providing adaptation to changes in external environment;

- proposed integrated indicators of economic and social development of the area, distinctive feature of which is the ability to comprehensively assess the level of social and economic development of the region taking into account constituent components (specific indicators) and their significance;

- ranking of region by type of territorial settlement. Development of a vision and proposal of a strategy for spatial social and economic development of the territory on the basis of comprehensive analysis, evaluation of its potential and identification of priorities;

- development of a model for comprehensive evaluation of social and economic development of regions in the Republic of Kazakhstan;

- based on the conclusions presented in the work, development of recommendations that may be applied to improve the evaluation system of the state bodies.

Practical value of proposals. Practical value of the work lies in the fact that conclusions and recommendations of this thesis research may be applied for development of guidelines for a comprehensive assessment of social and economic development of region, as well as by governmental authorities implementing the state policy in regional development to enhance the effectiveness of its result-oriented social and economic criteria (indicators).

Major results of the dissertation research were published in the following publications:

1. *Peculiarities of regional policy of post-Soviet countries (on the example of Russia, Ukraine and Belarus)*. State economy regulation: problems of the theory and practice // materials of the international scientific and practical conference. Astana Center of social and economic studies Branch of RSCE «Institute of Economy», 2010;
2. *Tendencies in development of innovative infrastructure of the regions in the RK on current stage*. Actual issues in development of innovative economy in modern society // materials of the international scientific and practical conference, part 1 Saratov, p. 35-42;
3. *Modern problems in development of agricultural industry of Kazakhstan*. // materials of the international scientific and practical conference «Problems for development of the global and Kazakhstani economy in post-crisis period 29-30 October 2010. Kokshetau Institute of Economic and Management»;
4. *Cluster development as instrument for improve of mall business competitiveness in Kostanai* // Regional Development Newsletter No. 2(28), 2011. Institute of regional development, p. 28-31;
5. *Spacial aspects of the social and economic development of the Republic of Kazakhstan* // theses of reports of the International scientific conference «Business bridge – innovative future for the youth» 4 May 2011. Astana, p. 10-12;
6. *Spatial aspects of social and economic development of the republic of Kazakhstan* // international scientific conference of students, masters and young scientists «Innovative and economic policy of Kazakhstan in the context of international cooperation development» Astana 2010, p. 118-119;
7. *Theoretical aspects of social and economic development of region* // L.N. Gumilyov Eurasian National University, economical series, Newsletter No. 2 201, p.40-51;
8. *Stages for transition to sustainable development of regions of the Republic of Kazakhstan* // KEU Newsletter: economics, philosophy, pedagogics, jurisprudence. No. 3(22) 2011, pages 13-17;
9. *Post-crisis economy of Kazakhstan to a new target through advanced economic modernization and accelerated innovative industrialization* // materials of the international scientific and practical conference dedicated to 20th anniversary of the

Independence of the Republic of Kazakhstan, Institute of Economy, Almay, 2011, pages 417-422.

10. *Kazakhstan post-crisis economy to a new line through accelerated economic modernization and boost innovative industrialization* //journal of International Scientific Publications: Economy&Business, Volume 6, Part 1.(18-21 pages) ISSN 1313-2555, 2012, European Union;

11. *Formation of regional policy in Kazakhstan* // «Issues of economic sciences» magazine, No.5, Moscow, 2012, pages 6-17;

12. *Formation of Regional Policy in Kazakhstan*// international conference of the L.N. Gumilyov Eurasian National University jointly with the Economic University in Krakow «Management Sciences in Kazakhstan and Poland at the Beginning of the 21st Century» Cracow-Astana 2012, pages 33-47;

13. *Application of foreign experience in development of regional policy in the Republic of Kazakhstan* // II international scientific and practical conference «Strategy «Kazakhstan 2050»: long-term development and priorities for further development of the partnership with Russia», Moscow, 2013.-P.1, pages 33-36.

14. *Main shortcomings of the current system of territorial and economic development of Kazakhstan and constraints to further development of regions*// Review of Social Studies, Law and Psychology: the 2013 Key West International Multidisciplinary Academic Conference.–Key West, Florida (USA). - 2013.Volume VII. №1, ISSN 2327-7017, pages 102-105

15. *The social and economic problems of regions development* // Third International Conference on Advances in Management and Economics (3 rd), Bangkok (Thailand) - June 08-09, 2013, Volume 2, № 2, ISSN: 2319-8516, pages 117-122.

16. *Modernization of economic development of regional territories in the Republic of Kazakhstan* // Karaganda University Newsletter, Economic series. – Karaganda, 2013. No.3(71). pages 37-45.

17. *Major disadvantages of the existing territorial and economic system if the Republic of Kazakhstan and factors limiting further development of regions* // Actual Problems of Economics.-Kiev, 2013. No.8(146), ISSN 1993-6788, pages 161-171.

18. *New methods for evaluation of social and economic development of regions in the Republic of Kazakhstan* // Quarterly scientific and informational magazine Economic and Statistics. Astana, 2013.-No.3, pages 20-24.